

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-12-14
Besvaras senast
2024-01-23

Till statsrådet Acko Ankarberg Johansson (KD)

2023/24:306 Alla barns rätt till bästa möjliga hälsa och sjukvård

Under sommaren och hösten har flera protestdemonstrationer arrangerats runt om i Sverige där välfärdens medarbetare protesterar mot Tidöregeringens förslag om att offentligt anställda ska behöva anmäla vårdsökande till Polismyndigheten och Migrationsverket vid de fall då de vårdsökande saknar uppehållstillstånd.

Reaktionerna har varit tydliga från samtliga av de stora fackförbunden, inte minst från de fackförbund som organiserar vårdpersonal. Även SKR och många av Sveriges regioner har riktat skarp kritik mot förslaget.

Det finns en tydlig konflikt mellan etablerad vårdetik och en angiverilag. Som det exempelvis är beskrivet i Läkarförbundets etiska regler ska läkaren i sin gärning alltid ha patientens hälsa som det främsta målet och om möjligt bota, ofta lindra och alltid trösta. Läkaren ska aldrig frångå principen om människors lika värde och aldrig utsätta en patient för diskriminerande behandling eller bemötande. Vidare ska läkaren iaktta tystlåtenhet om all information rörande enskild patient, såvida det inte äventyrar patientens väl. Det är etiska regler som är oförenliga med en angiverilag.

Att vårdpersonal ska ange papperslösa kommer att försvåra förutsättningarna för att ge patienten den vård den behöver. Det kommer att skada förtroendet för vården, då människor förväntar sig att vårdpersonal har tystnadsplikt. Det finns också en stor risk för att personer i behov av vård kommer att avstå från att söka vård för att undvika risken för att bli angiven och utvisad. Som Kommunals ordförande Malin Ragnegård formulerade det vid en demonstration mot angiverilagen i Fatbursparken i Stockholm den 10 september 2023 kommer skräcken för att åka till akuten vara större än rädslan för att blindtarmen ska brista och barn kommer att hinna dö i magen.

Det finns också en tydlig konflikt mellan barns bästa och en angiverilag. Om konsekvenserna av att sjukvård för barn som saknar uppehållstillstånd kan bli att barnet och barnets anhöriga blir angivna av sjukvårdpersonal och därefter utvisas kommer detta att påverka hur och när föräldrar söker vård för sina barn.

I Sverige har alla barn lika rätt till sjukvård. Sverige har skrivit under och gjort Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter till svensk lag (2018:1197). I den stadgas att barn har rätt till bästa möjliga hälsa och sjukvård.

I patientlagen (2014:821) och i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) finns en likalydande formulering som slår fast att ”när hälso- och sjukvård ges till barn ska barnets bästa särskilt beaktas”. Denna lagstiftning är oförenlig med en angiverilag.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till statsrådet Acko Ankarberg Johansson:

1. Hur avser statsrådet att agera för att Sverige ska kunna leva upp till FN:s konvention om barnets rättigheter och svensk lagstiftning om att alla barn har rätt till bästa möjliga hälsa och sjukvård?
2. Avser statsrådet att vidta åtgärder för att utesluta anställda inom sjukvården i utredningen om anmälningsplikt av papperslösa?

.....

Karin Sundin (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch